

TÜRKÇE ÖĞRENİYORUZ

A 1

-(i)yor (ŞİMDİKİ ZAMAN)

Местоимение Adıl	Основа глагола Eylem	Аффикс времени Zaman Eki	Личное окончание Kişi Eki	Примеры Örnekler
Ben	yüz	-yor	-um	•Ben yüzüyorum
Sen	uyu	-iyor	-sun	•Sen uyuyorsun
O	al	-iyor	-	•O alıyor
Biz	gel	-uyor	-uz	•Biz geliyoruz
Siz	kaybol	-üyor	-sunuz	•Siz kayboluyorsunuz
Onlar	git		(-lar)	•Onlar gidiyorlar

-(i)yor (ŞİMDİKİ ZAMAN)

1) С onlar мы не всегда используем суффикс лица –lar.

Örnek:

“Geliyor”

Kim geliyor? “O” geliyor ИЛИ “onlar” geliyor.
Мы не знаем, поэтому –lar нужно.

Örnek:

Onlar sabah erken kalkıyor. Parkta yürüyor.
Kim parkta yürüyor? Onlar.
В первом предложении уже итак есть onlar, поэтому –lar не нужно.

-(i)yor (ŞİMDİKİ ZAMAN)

2) Глагол заканчивается на гласную – добавляем **yor**.

3) Глагол заканчивается на /a/ или /e/, тогда эти буквы уходят. Добавляем окончание **-(i)yor** и по правилу гармонии гласных смотрим на последнюю гласную.

söyle+iyor – söylüyor

anla+iyor – anlıyor

Глаголы "yemek" "demek"

ye+(i)yor - yiyor

de+(i)yor - diyor

4) В глаголах "gitmek" "etmek" и "tatmak" /t/ меняется на /d/. (правило только для этих глаголов)

gidiyor

ediyor (! sohbet ediyor, televizyon seyrediyor)

tadıyor

Ünlü Uyumu

Son ünlü **a, ı** → **-iyor**

Son ünlü **e, i** → **-iyor**

Son ünlü **o, u** → **-uyor**

Son ünlü **ö, ü** → **-üyor**

5) Глагол заканчивается на согласную – добавляем **(i)yor**.

-(i)yor (ŞİMDİKİ ZAMAN) : отрицание

-ma/-me

Местоимение Adıl	Глагол (основа) Eylem	- <u>-ma/-me</u>	Аффикс времени Zaman Eki	Личное окончание Kişi Eki	Примеры Örnekler
Ben	yüz	-mı	-yor	-um	•Ben yüzmüyorum
Sen	uyu	-mi		-sun	•Sen uyumuyorsun
O	al	-mu		-	•O almıyor
Biz	gel	-mü		-uz	•Biz gelmiyoruz
Siz	kaybol			-sunuz	•Siz kaybolmuyorsunuz
Onlar	git			(-lar)	•Onlar gitmiyorlar

-(i)yor (ŞİMDİKİ ZAMAN) : вопрос

Местоимение Adıl	Глагол (основа) Eylem	- <u>-ma/-me</u>	Аффикс времени Zaman Eki	?	Личное окончание Kişi Eki	Примеры Örnekler
Ben	yüz	-mı	-yor	mu	-yum	•Ben yüzüyor muyum?
Sen	uyu	-mi	-ıyor		-sun	•Sen uyuyor musun?
O	al	-mu	-iyor		-	•O alıyor mu?
Biz	gel	-mü	-uyor		-yuz	•Biz geliyor muyuz?
Siz	kaybol		-üyor		-sunuz	•Siz kayboluyor musunuz?
Onlar	git				(-lar)	•Onlar gidiyorlar mı? •Yüzmüyor muyum? •Uyumuyor musun? •Almıyor mu? •Gelmiyor muyuz? •Kaybolmuyor musunuz? •Gitmiyorlar mı?

-(i)yor (ŞİMDİKİ ZAMAN)

Örnekler:

Ne yapıyorsun?

Kim yapıyor?

Ne zaman yemek yiyorsun?

Neden gelmiyorsun?

Örnekler:

Sen kitap okuyor musun?

Evet, ben kitap okuyorum.

Hayır, ben kitap okumuyorum.

Sen müzik dinlemiyor musun?

Evet, ben müzik dinlemiyorum.

Hayır, ben müzik dinliyorum.

Örnekler:

1) **Şimdi** ders çalışıyorum.

2) Ben **her sabah** kahvaltı yapıyorum.

3) Ben akşamları kitap okuyorum.

(**genellikle** akşamları)

4) Ben **bazen** müzik dinliyorum.